

**ECOLOGISCHE QUICKSCAN
SCHOLENCENTRUM
TE PIJNACKER-NOORD**

M I L I E U B E H E E R

ECOLOGISCHE QUICKSCAN **SCHOLENCENTRUM** **TE PIJNACKER-NOORD**

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Postbus 1
2640 AA Pijnacker

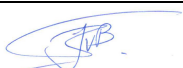
Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. J. van Bussel

Wijze van citeren: VanderHelm Milieubeheer B.V. (2021). PYPY20210062 ecologische quickscan
Scholencentrum Pijnacker-Noord, 15 februari 2021.

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: PYPY20210062

Verantwoording	Status / versie	Definitief, versie 1
	Datum	15 februari 2021
Auteur	Dhr. J. van Bussel	
Kwaliteitscontrole	Mevr. J. van de Poel MSc.	
Vrijgave	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc.	

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING.....	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 DOELSTELLING	4
2 PROJECTGEBIED EN OMGEVING	5
2.1 HUIDIGE SITUATIE.....	5
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	6
3 TOETSING WERKZAAMHEDEN AAN WET NATUURBESCHERMING	7
3.1 BESCHERMDE SOORTEN	7
3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN	14
3.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN	16
4 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN	17
4.1 VERVOLGSTAP 1 : UITVOEREN VAN VERVOLGONDERZOEK	17
4.2 VERVOLGSTAP 2: AANVRAGEN ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING EN MITIGERENDE MAATREGELEN	18
4.3 VERVOLGSTAP 3: VOORKOMEN OVERTREDING OP DE WET NATUURBESCHERMING TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN	18
4.4 AANBEVELINGEN	19
REFERENTIELIJST	20

BIJLAGEN

1. KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING
2. REGIONALE SITUATIEKAART
3. FOTO'S TER PLAATSE
4. BOMENKAART PROJECTLOCATIE

1 INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van gemeente Pijnacker-Nootdorp opdracht gekregen om een ecologische quickscan uit te voeren ter plaatse van het Scholencentrum te Pijnacker-Noord.

1.1 AANLEIDING

De voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied vormen de aanleiding tot het uitvoeren van deze ecologische quickscan. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van de huidige bebouwing en het bouwen van een nieuw scholencentrum. Tijdens de planvorming dient inzichtelijk te worden gemaakt of door de werkzaamheden een negatief effect kan ontstaan op beschermde flora en fauna, beschermde natuurgebieden en houtopstanden. Indien hier sprake van is dient te worden bepaald of deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen en of er sprake is van een ontheffings- of meldingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.2 DOELSTELLING

Het doel van een ecologische quickscan is te bepalen of rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Dit doel wordt opgesplitst in de volgende subdoelen.

- Het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora- en fauna in of nabij het projectgebied en het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) effecten van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde soorten.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied en het al dan niet uitsluiten van effecten van de werkzaamheden op eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde houtopstanden.

2 PROJECTGEBIED EN OMGEVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied (gegevens projectgebied staan weergegeven in Tabel 1) bestaat uit Octantschool "Schatkaart" en bijbehorend schoolplein. De school betreft een enkellaags gebouw met een plat dak, gevels die grotendeels uit ramen bestaan (beginnend op kniehoogte) en bakstenen gevels, waarvan slechts één met open stootvoegen. Het schoolplein is grotendeels betegeld, maar er zijn ook enkele bomen en diverse struiken aanwezig. De afscheiding van het schoolplein bestaat uit een hek aan de noord- en westkant met diverse struiken en fietsenstallingen aan de oostzijde. Verder zijn aanwezig een grasveld langs de school, een braakliggend opslagterrein, een klein bosje en het aan de randen van het projectgebied staan diverse bomen. De zuidkant van het projectgebied wordt begrensd door een watergang die een ecologisch waardevolle zone betreft door de aanwezigheid van een amfibieëntunnel, takkenrillen en een zwak aflopend talud aan één zijde. Deze zone is geen onderdeel van natuurnetwerk Pijnacker. De omgeving van het projectgebied bestaat uit de bebouwde kom van Pijnacker. Verder ten noorden liggen het Bieslandse Bos, de Dobbeplas en het Balijbos. Verder ten oosten ligt deels poldergebied en deels glastuinbouwgebied. Verder naar het zuiden ligt de Zuidpolder van Delfgauw en Berkel en Rodenrijs. Verder naar het oosten ligt voornamelijk glastuinbouwgebied en Delfgauw.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in Afbeelding 1. Voor de regionale ligging van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 2. Een fotografische weergave van het projectgebied is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Scholencentrum Pijnacker-Noord
Straat:	Groen van Prinstererlaan, Meidoornlaan, Park Berkenoord, Acacialaan
Plaats:	Pijnacker
Gemeente:	Pijnacker-Nootdorp
Provincie:	Zuid-Holland

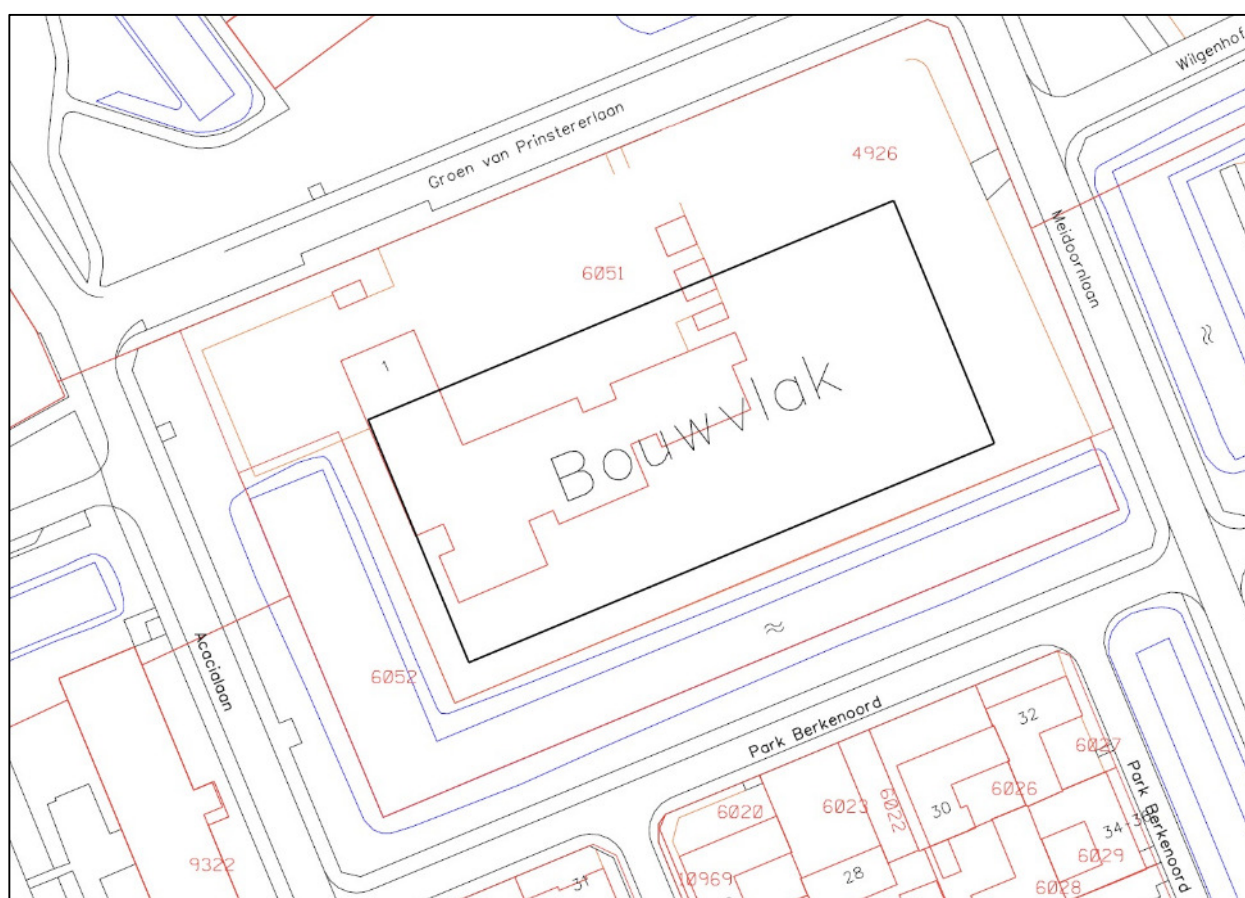
Afbeelding 1: Begrenzing projectgebied met een rode lijn (Bron: Google Maps).

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

Op de projectlocatie wordt de huidige bebouwing gesloopt en een nieuw scholencomplex gerealiseerd. De locatie van het nieuw te bouwen pand (concept) is weergegeven in Afbeelding 2. Hiervoor worden diverse bomen gekapt. Omdat niet exact bekend is welke bomen gekapt moeten worden, dienen alle aanwezige bomen binnen de met rood aangegeven begrenzing in Afbeelding 1 meegenomen te worden in onderhavige ecologische quickscan. De bomen aan de randen van de watergang blijven hoogstwaarschijnlijk behouden.

In bijlage 4 is een kaart opgenomen van de projectlocatie met alle aanwezige bomen.

De planning van de werkzaamheden is om in 2023 te starten met de sloop van het huidige schoolgebouw en de realisatie van het nieuwe scholencentrum. Op voorhand worden alle benodigde plannen gemaakt en vergunning trajecten in gang gezet.

Afbeelding 2: Concept bouwvlak weergegeven met een zwarte lijn.

3 TOETSING WERKZAAMHEDEN AAN WET NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming omvat de bescherming van soorten (van nature in het wild voorkomende, inheemse, planten en dieren), de bescherming van gebieden (zoals bijvoorbeeld Natura 2000-gebied en belangrijke weidevogelgebieden) en de bescherming van houtopstanden. De volledige wettekst is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

In onderhavig hoofdstuk worden de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming, per type bescherming.

3.1 BESCHERMDE SOORTEN

De bescherming van soorten is onderverdeeld in drie categorieën: vogels, Europees beschermde soorten (Habitatrichtlijn bijlage IV, onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I) en nationaal beschermde soorten. Provincie Zuid-Holland heeft een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10, voor projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Om te bepalen welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in het projectgebied is in eerste instantie een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten, de NDFF, eerder uitgevoerde onderzoeken en jaarverslagen geraadpleegd. De informatie uit deze atlassen is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor onderhavig projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst. In de NDFF is binnen een straal van 5 kilometer gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten. Deze afstand is in een dergelijk gebied overbrugbaar voor een groot aantal beschermde soorten.

Daarnaast is gebruik gemaakt van eerder uitgevoerd onderzoeken:

- Ecologische quickscan Heesterbuurt Pijnacker, kenmerk: PYHE160671, d.d. 31-05-2016,
- Soortgericht onderzoek naar vleermuizen en huismussen Heesterbuurt Pijnacker, kenmerk: PYHE160671, d.d. 26-10-2016,
- Ecologische quickscan Berken- en Bomenbuurt Pijnacker, kenmerk: PYBB160420, d.d. 16-06-2016,
- Soortgericht onderzoek naar vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen Berken- en Bomenbuurt Pijnacker, kenmerk: PYBB160420, d.d. 26-10-2016.

Bij het selecteren van soorten die mogelijk voorkomen in het projectgebied is tevens rekening gehouden met het aanwezige biotoop (gebouw, boom, water, ect.) op basis van Google Maps.

Op 27 januari 2021 is door deskundig (zie bijlage 1 voor definitie) ecooloog: J. van Bussel een veldbezoek overdag uitgevoerd, waarbij de projectlocatie nauwkeurig, en de omgeving van het projectgebied globaal, is onderzocht. Hierbij wordt aanwezige biotoop specifiek in kaart gebracht.

In Tabel 2 zijn beschermde soorten weergegeven die op basis van het bureauonderzoek in het projectgebied kunnen worden verwacht. Op basis van het veldonderzoek zijn vervolgens de twee grijs inkleurde, rechter kolommen ingevuld.

Tabel 2: Verwachte beschermde flora – en faunasoorten in het projectgebied op basis van het bureau- en veldonderzoek.

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Verwachte gebieds-functie#
Vogels	Inheemse vogels	<i>Aves</i>	Vogelrichtlijn	1, 2, 3, 4	A	V, F
	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 2	1, 2, 3, 4	U	n.v.t.
	Ransuil	<i>Asio otus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	1, 2, 3, 4	V	V
	Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 4	1, 2, 3, 4	V	V
	Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Ekster	<i>Pica pica</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	A	V, F

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Verwachte gebieds-functie#
Vogels	Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	A	V, F
	Grote bonte specht	<i>Dendrocopus major</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Koolmees	<i>Parus major</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2, 3, 4	V^	V
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	V, F
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	F, VI
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	F
	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	Europees beschermd	1, 2, 3, 4	V	VI
Grondgebonden zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Bunzing	<i>Mustela nutorius</i>	Vrijgesteld	1, 3	V	
	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Vrijgesteld	1, 3	V	
	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>	n.v.t.	1, 2, 3, 4	V	
	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Vrijgesteld	1, 3	V	
	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
Amfibieën	Bastaardkikker	<i>Pelophylax esculentus</i> <i>klepton</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	
	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Vrijgesteld	1, 2, 3, 4	V	

Legenda:

- Vogelrichtlijn: is van toepassing op alle inheemse vogels.
- Europees beschermd: deze soorten zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I.
- Vrijgesteld: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en vrijgesteld door provincie Zuid-Holland.
- Vogels, categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
- Vogels, categorie 4: nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil);

- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich, als de broedplaats verloren is gegaan, elders te vestigen;
- * Bron: 1 = verspreidingsatlas; 2 = www.telmee.nl; 3 = inschatting op basis van biotoop (m.b.v. Google Maps); 4 = NDFF
- # = Gebiedsfunctie: V: voortplantingsplaats, rustplaats of nest; F: foerageergebied; VL: vliegroute. De gebiedsfunctie is alleen weergegeven voor streng beschermde soorten
- ^ = Oeverzwaluwen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden in de huidige situatie niet verwacht. Deze soort kan zich echter wel vestigen in de toekomst, indien in de periode 1 maart t/m augustus grondhopen met steile hellingen aanwezig zijn.

Als aanvulling op de tabel is per soortgroep uitgewerkt welke (zwaar)beschermde soorten op basis van de bureaustudie binnen het projectgebied worden verwacht, dan wel kunnen worden uitgesloten. Voor alle verwachte soorten zijn de gebiedsfuncties en de beschermde elementen volgens de Wet natuurbescherming beschreven.

3.1.1 VOGELS

Jaarrond beschermde nesten - categorie 2 en 4

Tijdens het locatiebezoek zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen van vogels uit categorie 5 (ekster en zwarte kraai) die gebruikt kunnen worden door vogels uit categorie 4.

Nesten van de volgende soorten kunnen niet worden uitgesloten: sperwer en ransuil.

Huismussen (Vogelrichtlijn en categorie 2, uitgesloten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het projectgebied en de omgeving waargenomen. Er zijn geen structuren zoals dakpannen aanwezig waaronder de mussen kunnen broeden. Daarnaast is geen geschikte zanglocatie en foerageergebied in de omgeving aanwezig. De dichtstbijzijnde locatie waar huismussen bekend zijn (NDFF) betreffen enkele tuinen langs de Weigeliaan (ten zuidoosten van het projectgebied) en tuinen langs de Lindelaan (ten zuidwesten van het projectgebied). Daarnaast is een enkele waarneming bekend ter hoogte van de Nobellaan 1 en één ter hoogte van de Nobellaan 9. Dit betreffen een waarneming uit december 2011 en een uit januari 2017 (NDFF). Hoogstwaarschijnlijk zijn dit huismussen die de tuinen eenmalig bezocht hebben in verband met het zoeken naar voedsel. Derhalve wordt de aanwezigheid van nesten en rustplaatsen van huismussen of het voorkomen van essentieel leefgebied in het projectgebied redelijkerwijs uitgesloten.

Sperwer en ransuil (beide Vogelrichtlijn en categorie 4)

In het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek in totaal vier nesten aangetroffen van ekster en zwarte kraai (categorie 5). Deze nesten - waarvan de locaties weergegeven zijn op afbeelding 3 - kunnen gebruikt worden door de sperwer en ransuil (categorie 4). Drie van deze nesten bevinden zich in het zuiden van het projectgebied, aan de zuidkant van de watergang. Het vierde nest bevindt zich ook in het zuidelijk deel van het projectgebied, maar aan de noordkant van deze watergang. Deze bomen blijven hoogstwaarschijnlijk behouden, echter bevinden de nesten zich binnen de verstoringafstand van de werkzaamheden. Indien jaarrond beschermde nesten van sperwer en/of ransuil aanwezig zijn zullen deze door de werkzaamheden vernield worden (indien de bomen gekapt worden) of – indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd - worden verstoord, wat, in beide gevallen, een overtreding van artikel 3.1 betreft. Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.1 dient in eerste aanleg te worden bepaald of nesten van de sperwer of ransuil aanwezig zijn.

Indien nesten van sperwer en/of ransuil (vogels uit categorie 4) aanwezig zijn, en deze vernield (indien de bomen worden gekapt) worden door de werkzaamheden, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Wanneer enkel sprake is van verstoring van de nesten door de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. De versturende werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen (globaal van eind februari t/m augustus) te worden uitgevoerd om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Abbeelding 3: Aanwezige nesten van ekster en zwarte kraai in het projectgebied weergegeven met oranje cirkels.

Jaarrond beschermde nesten categorie 5 – voldoende alternatief

Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 (ekster, zwarte kraai, boomkruiper, koolmees, pimpelmees, grote bonte specht, groene specht, spreeuw) biedt het projectgebied geschikt biotoop, omdat o.a. nesten aanwezig zijn van de ekster en zwarte kraai. Daarnaast zijn holten aangetroffen die geschikt zijn voor grote bonte specht, groene specht, spreeuw, koolmees, pimpelmees en boomkruiper om in te broeden.

Bovendien kan de boomkruiper broeden in de open stootvoegen die aanwezig zijn in uitsluitend één gevel van het hele gebouw.

Voor oeverzwaluwen is in de huidige situatie geen geschikt habitat aanwezig. Deze vogels broeden in steile hellingen. Als grondhopen met een steile helling (zoals voorbelasting) in het projectgebied worden aangebracht bestaat in het broedseizoen de kans dat oeverzwaluwen gaan broeden in deze steile hellingen.

Vogelnesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd, middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (box 1), dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden. Voor jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 geldt echter dat als in de omgeving voldoende alternatief aanwezig is, de nesten een gelijke beschermingsstatus hebben als niet-jaarrond beschermde nesten. In dit geval is voor alle aanwezige en te verwachten soorten voldoende alternatief in de omgeving en geldt de bescherming alleen wanneer een broedgeval aanwezig is. Alternatieven zijn aanwezig in de bomenrij die in het verlengde staat van het projectgebied langs de Nobellaan. Daarnaast zijn veel grote en geschikte bomen aanwezig langs de Troelstralaan. Verder van het projectgebied zijn het Bieslandse Bos, Dobbepas, Delftse Hout en het Hertenkamp Delft gelegen. Voor de oeverzwaluw is een speciaal voor deze soort aangelegde broedwand aanwezig in het zuidoosten van Pijnacker en ter plaatse van de Delftse Hout (ten zuiden van de Korftlaan). Deze locaties zijn zeer geschikt als alternatieve broedlocaties voor de genoemde vogels uit categorie 5.

Box 1: Artikel 3.1: Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Niet jaarrond beschermde nesten (algemene broedvogels)

In de struikvegetatie, bomen en watergangen van het projectgebied worden niet-jaarrond beschermde nesten van vogels als houtduif, heggemus, merel, vink, wilde eend en waterhoen verwacht. De nesten en functionele leefomgeving van deze soorten zijn beschermd middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Box 1).

Door de werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen kunnen nesten in de struikvegetatie, bomen, watergang en de oever worden vernield en kunnen eieren en individuen worden beschadigd of gedood. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1. Tijdens het voorjaar en de zomer is de kans op aanwezigheid van vogelnesten het grootst. Als in deze gevoelige periode wordt gewerkt dient rekening te worden gehouden met broedvogels en moeten eventueel maatregelen worden genomen om het doden van vogels en de vernieling en beschadiging van nesten en eieren te voorkomen.

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen.

3.1.2 VLEERMUIZEN

Op basis van het bureauonderzoek worden de volgende vleermuizen verwacht binnen het projectgebied/invloedssfeer van de werkzaamheden: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis (alle Habitatrichtlijn).

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen, hun migratieroutes, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen, zijn beschermd middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (Box 2). De bebouwing, bomen en watergangen in het projectgebied kunnen op diverse manieren een functie hebben voor vleermuizen.

Box 2: Artikel 3.5: Habitatrichtlijn.

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen in bebouwing

De bebouwing in het projectgebied kan op verschillende manieren dienen als voortplantings- en rustplaats. In

Tabel 3 is aangegeven welke soorten en welke type verblijfplaatsen worden verwacht binnen projectgebied. Er zijn tijdens het locatiebezoek op meerdere plekken geschikte invliegopeningen waargenomen:

- Via open stootvoegen kunnen vleermuizen de spouw bereiken (uitsluitend ter plaatse van één gevel van het schoolgebouw).
- Onder de afwerklath van de dakrand hebben vleermuizen ruimte die kan dienen als verblijfplaats.

De voor vleermuizen geschikte locaties in het schoolgebouw zijn met geel aangegeven op de kaart in Afbeelding 4 en op de foto in Afbeelding 5.

Afbeelding 4: projectgebied (rood) met geschikte locaties voor vleermuizen. Met blauw zijn de bomen die holten bevatten aangegeven, met gele lijnen de delen van het schoolgebouw met de afwerklat op de dakrand en met de gele cirkel is de muur aangegeven die open stootvoegen bevat.

Afbeelding 5: de afwerklat op de dakrand met ruimte voor vleermuizen (geel) en de muur met open stootvoegen (rood).

De aanwezigheid van een massa-winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen wordt uitgesloten omdat het hier een klein en laag gebouw betreft en de condities in de spouw en onder het dak niet geschikt zijn als massa winterverblijfplaats. De bufferwerking van het gebouw is niet groot waardoor bij strenge vorst verblijfplaatsen niet vorstvrij zijn en de relatieve luchtvochtigheid waarschijnlijk niet stabiel en hoog is.

De aanwezigheid van enkele individuen die overwinteren tijdens een milde winter kan niet worden uitgesloten.

De sloop van een gebouw met daarin vleermuizen kan leiden tot het doden van vleermuizen en vernielen van voortplantings- en rustplaatsen, wat een overtreding van artikel 3.5 (Box 2) betreft. Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.5 dient in eerste aanleg te worden bepaald of voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het te slopen gebouw. Indien voortplantings- en/of rustplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Voortplantings- of rustplaatsen in bomen

In de bomen is tijdens het veldbezoek een aantal holten in treurwilgen langs de sloot in het zuidelijkdeel van het projectgebied waargenomen. Deze holten kunnen dienen als voortplantings- of rustplaats voor vleermuizen. In Afbeelding 4 is met blauw weergegeven in welke bomen binnen het projectgebied holten aanwezig zijn.

In de bomen worden uitsluitend zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verwacht. Kraamverblijfplaatsen van beide soorten kunnen in de holten worden uitgesloten doordat gewone dwergvleermuizen kraamverblijfplaatsen in gebouwen hebben. Van ruige dwergvleermuizen zijn slechts twee kraamverblijfplaatsen bekend in Nederland, hoewel er ruimschoots en in de juiste periode onderzoek gedaan is naar kraamverblijfplaatsen. Hoewel de aangetroffen holten in de treurwilgen mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor rosse vleermuis of watervleermuis, kunnen verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten op basis van biotoop. Deze soorten hebben voorkeur voor een parkachtige omgeving met oude bomen, zoals bijvoorbeeld Landgoed De Tempel in Overschie, of het Schiebroekse Park in Rotterdam.

Het kappen van een boom met daarin vleermuizen, of voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen, kan leiden tot het doden van vleermuizen en het vernielen van voortplantings- en rustplaatsen, wat een overtreding van artikel 3.5 (Box 2) betreft. Om te bepalen of sprake is van een overtreding van artikel 3.5 dient in eerste aanleg te worden bepaald of voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te kappen bomen. Indien voortplantings- en/of rustplaatsen aanwezig zijn dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Vliegroute en foerageergebied

De watergang en bomen langs deze watergang in het zuiden van het projectgebied functioneren mogelijk als vliegroute/foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en sporadisch watervleermuis). In de omgeving zijn voldoende gelijkwaardige alternatieve vliegroutes/foerageergebieden aanwezig. Het meest geschikte alternatief betreft een nabij gelegen onderdelen van natuurnetwerk Pijnacker langs de Rommessingel/Tilanusdingel op circa 600 meter ten noorden van het projectgebied, dit betreft tevens de zuidkant van het Balijbos. Tussen het projectgebied en dit alternatief kunnen vleermuizen gebruik maken van diverse woningen en bomenrijen zoals die aan de Troelstrastraat. Derhalve vormt de watergang in het projectgebied geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving van verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien de bomen (zonder holten!) gekapt worden zal dat ook niet leiden tot een overtreding van artikel 3.5, lid 4, van de Wet natuurbescherming (Box 2).

Wel geldt voor de mogelijk aanwezige vleermuizen de zorgplicht zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box 3). Dit houdt in dat foeragerende en langsvliegende vleermuizen niet onnodig mogen worden verstoord door verlichting.

Box 3: Artikel 1.11, Zorgplicht.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Te verwachten beschermd element per vleermuissoort

In

Tabel 3 wordt per vleermuissoort weergegeven welk beschermd element verwacht wordt.

Tabel 3: Verwachte beschermde elementen per vleermuissoort

Soort	Type verblijfplaats				Vliegroute (niet essentieel)	Foerageer- gebied (niet essentieel)
	Zomer-	Kraam	Paar	Massa- winter		
Gewone dwergvleermuis	Ja*	Nee	Ja*	Nee	Ja	Ja
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Rosse vleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Ruige dwergvleermuis	Ja*	Nee	Ja*	Nee	Ja	Ja
Watervleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja

* zowel in het schoolgebouw als de bomen met holten.

3.1.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In het projectgebied worden enkel vrijgestelde zoogdieren zoals diverse muizensoorten, bruine rat, kleine marterachtigen, egel, konijn, haas en vos verwacht. Deze soorten worden beschermd middels de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box 3). Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3.1.4 AMFIBIEËN

In het projectgebied worden enkel vrijgestelde soorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander verwacht. Deze soorten worden beschermd middels de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box 3). Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3.1.5 OVERIGE SOORTEN

Tijdens het locatiebezoek zijn geen beschermde (met uitzondering van de zorgplicht, zie Box 3) vaatplanten, reptielen, vissen, weekdieren, insecten, spinachtigen en kreeftachtigen waargenomen. Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden op basis van verspreiding en biotoop niet verwacht in het projectgebied.

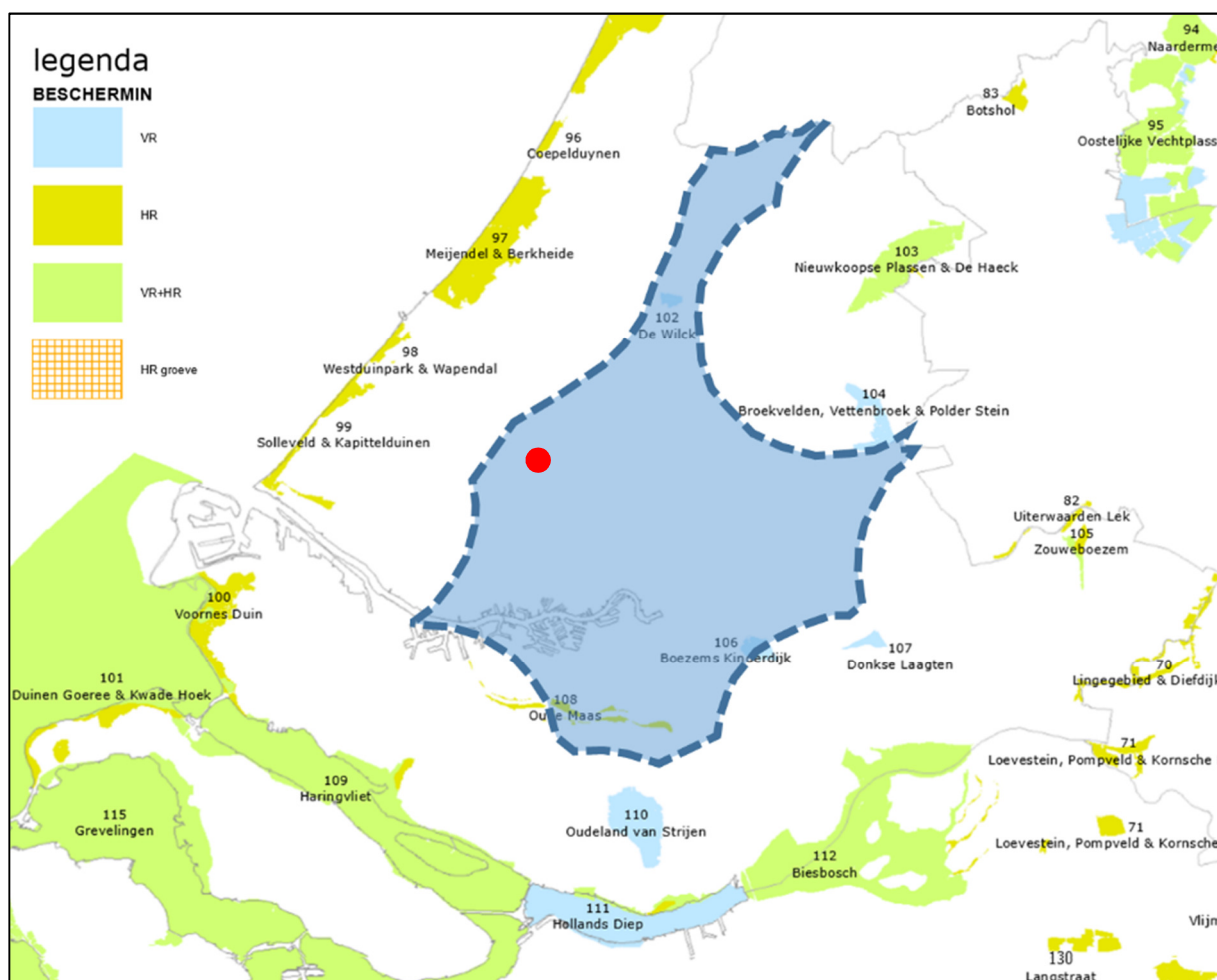
3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Aan de hand van gegevens van provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van Economische Zaken is bepaald of beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en belangrijk weidevogelgebied) aanwezig zijn in of nabij het projectgebied. Indien door de ingreep mogelijk een toename van stikstofuitstoot plaats vindt, zal worden bepaald of het nabijgelegen natuurgebied gevoelig is voor een toename van stikstof (effectenindicator, Alterra, 2006 - 2014). Voorts kan worden bepaald of het nodig is om een voortoets en/of stikstofdepositieberekening uit te voeren om te bepalen of sprake is van een mogelijk significant negatief effect op het beschermde natuurgebied.

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State vastgesteld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. De maximaal toegestane neerslag van stikstof in gevoelig Natura 2000-gebied is op het moment van schrijven 0,00 mol N/ha/j.

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een natuurgebied dat beschermd wordt door de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied is Meijndel & Berkheide. Dit natuurgebied ligt op circa 11 kilometer ten noordoosten van het projectgebied. Dit gebied is gevoelig voor stikstofdepositie.

Gezien de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het beschermde natuurgebied wordt een negatief extern effect op Natura 2000-gebieden uitgesloten (Afbeelding 6). De hoeveelheid stikstof die wordt uitgestoten bij de realisatie van een nieuw scholencentrum is vele malen kleiner dan de hoeveelheid stikstof die wordt uitgestoten bij de nieuwbouw van 100 woningen. Op Afbeelding 6 is een gebied aangegeven waarbinnen het bouwen van 100 woningen niet leidt tot een toename van depositie van stikstof op voor stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het onderdeel gebiedenbescherming, artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing op het onderhavige project.

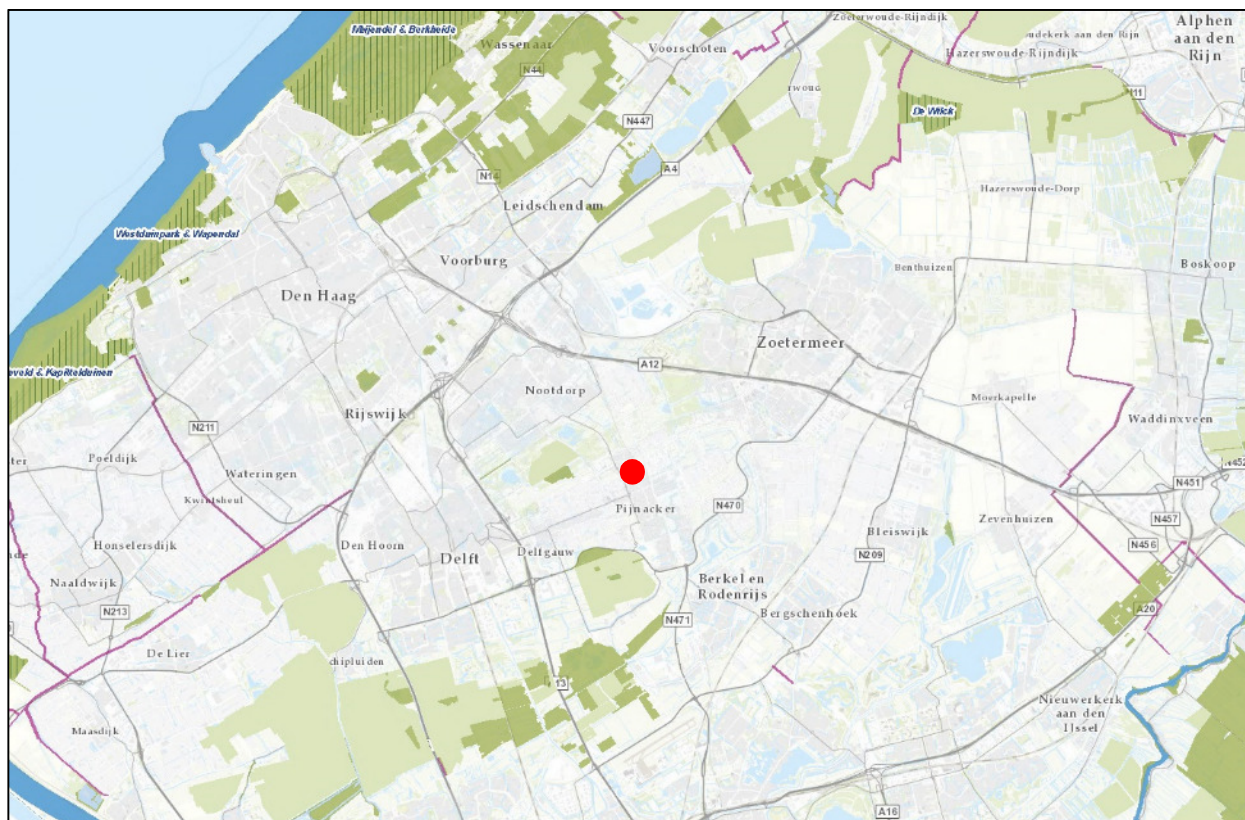

Afbeelding 6: Projectgebied (aangegeven met een rode stip) in relatie tot de beschermde natuurgebieden. Het doorzichtig blauwe deel betreft het deel van Zuid-Holland waarin tot 100 woningen gebouwd kunnen worden, zonder dat daarbij stikstofneerslag optreedt in gevoelig N2000-gebied (gebaseerd op SWECO-rapport SWNL0250596, d.d. 16/10/2019).

Het projectgebied maakt tevens geen deel uit van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van NNN is gelegen op circa 1,4 kilometer ten oosten van het projectgebied. Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot NNN wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot NNN zijn derhalve niet van toepassing.

Het gebied is niet gelegen in een belangrijk weidevogelgebied. Vervolgstappen met betrekking tot weidevogelgebied zijn derhalve niet van toepassing.

Afbeelding 7 geeft het projectgebied weer in relatie tot beschermde natuurgebieden en NNN-gebieden.

Afbeelding 7: Projectgebied (aangegeven met een rode stip) in relatie tot Natura 2000-gebieden (gearceerd), NNN-gebieden (donkergroen of paars gekleurd) en belangrijk weidevogelgebied (lichtgroen gekleurd).

3.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

De houtopstanden in het projectgebied maken geen deel uit van beschermde houtopstanden. Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk dient wel een omgevingsvergunning voor het kappen te worden aangevraagd bij gemeente Pijnacker-Nootdorp.

Box 4: Artikel 4.2: Bescherming houtopstanden.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
 - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
 - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.

Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

4 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

In onderhavig hoofdstuk zijn de conclusies van de ecologische quickscan opgenomen die is uitgevoerd ten behoeve van het project 'scholengemeenschap Pijnacker-Noord'.

Uit de ecologische quickscan blijkt dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden. Beschermde houtopstanden zijn in dit gebied niet van toepassing.

4.1 VERVOLGSTAP 1 : UITVOEREN VAN VERVOLGONDERZOEK

4.1.1 BESCHERMDE SOORTEN

Uit de ecologische quickscan blijkt dat de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten in het projectgebied niet kan worden uitgesloten. Voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald of zwaarder beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn, middels een soortgericht onderzoek.

De perioden waarin dit soortgerichte onderzoek dient te worden uitgevoerd staat beschreven in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017) en/of het vigerend vleermuisprotocol (NGB).

In Tabel 4 is weergegeven voor welke zwaarder beschermde soorten vervolgonderzoek noodzakelijk is, op welke locatie deze soorten zich mogelijk bevinden en in welke periode van het jaar dit onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Tabel 4: Beschermde soort(groep)en die binnen het projectgebied niet kunnen worden uitgesloten en waarnaar vervolgonderzoek gedaan moet worden.

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A): locatie	Uitvoeringsperiode soortgericht onderzoek											
		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Vleermuizen	V: in het schoolgebouw en de bomen met holten												
Sperwer en ransuil	V: in de nesten van ekster en zwarte kraai												
Opleveren rapportage soortgerichte onderzoeken													

Legenda:

Groen gearceerd: periode waarin onderzoek naar deze soort(groep) kan worden uitgevoerd, of de rapportage zal worden opgeleverd.

4.1.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Uit de ecologische quickscan blijkt dat geen vervolgonderzoek nodig is naar effecten van de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden, NNN en beschermd weidevogelgebied.

4.1.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Uit de ecologische quickscan blijkt dat de bomen in het projectgebied geen deel uitmaken van beschermde houtopstanden. Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk dient voor het kappen van de bomen wel een omgevingsvergunning te worden aangevraagd bij gemeente Pijnacker-Nootdorp.

4.2 VERVOLGSTAP 2: AANVRAGEN ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING EN MITIGERENDE MAATREGELEN

Indien uit het vervolgonderzoek vermeld onder vervolgstap 1 (paragraaf 4.1) blijkt dat zwaarder beschermde soorten worden aangetroffen binnen het projectgebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, dan zal voor die betreffende soorten een ontheffing op de Wet natuurbescherming moeten worden aangevraagd. Er dient dan wel een wettelijk belang te zijn voor het slopen van het schoolgebouw en kappen van bomen en er mag geen alternatief bestaan voor werkzaamheden waarmee het doel van project ook bereikt kan worden. Deze ontheffing dient te worden aangevraagd bij Omgevingsdienst Haaglanden. Op het moment van schrijven hanteert de Omgevingsdienst Haaglanden een nieuwe procedure, waarbij ontheffingsaanvragen in eerste instantie als 'concept aanvraag' worden ingediend. Na controle op volledigheid wordt de aanvraag als 'definitieve aanvraag' beschouwd. Hierdoor hanteert de Omgevingsdienst Haaglanden momenteel een geschatte proceduretijd van 20-25 weken.

Voor het verkrijgen van een ontheffing is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen. Indien bijvoorbeeld vleermuizen aanwezig zijn dienen, tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden, vleermuiskasten in de omgeving te worden opgehangen.

4.3 VERVOLGSTAP 3: VOORKOMEN OVERTREDING OP DE WET NATUURBESCHERMING TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN

Ook wat betreft soort(groep)en en/of elementen die niet zwaarder beschermd zijn, algemene broedvogels of soorten die mogelijk als gevolg van de werkzaamheden zullen worden aangetrokken, dient overtreding van de Wet natuurbescherming te worden voorkomen. Tabel 5 geeft weer welke maatregelen tijdens de werkzaamheden genomen moeten worden teneinde overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen. Geadviseerd wordt de maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol, zodat de uitvoerders op locatie op de hoogte zijn van de te nemen maatregelen.

Tabel 5: Te nemen maatregelen teneinde overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, per soort(groep)..

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A): locatie	Mitigerende maatregelen
Oeverzwaluw	V: aan te brengen voorbelasting	In de periode van 1 maart tot en met augustus dienen gronddopen met steile hellingen (zoals voorbelasting) in het projectgebied (of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden) voorkomen te worden, zodat oeverzwaluwen hier niet in gaan broeden. Steile wanden dienen te worden afgevlakt of afgedekt met bijvoorbeeld wegendoek. Indien oeverzwaluwen in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecoloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Algemene broedvogels	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Geadviseerd wordt de werkzaamheden in eerste instantie uit te voeren buiten het broedseizoen. Enkel indien tijdens een controle, uitgevoerd door een deskundig ecoloog, blijkt dat in het projectgebied en de directe omgeving geen broedende vogels of nesten aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met augustus. De daadwerkelijke periode is afhankelijk van weersinvloeden en vogelsoorten die in het projectgebied worden verwacht. De duur van het broedseizoen dient te worden bepaald door een deskundig ecoloog. Indien algemene broedvogels in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecoloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Algemene en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, amfibieën en foeragerende langsvliegende vleermuizen	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Gedurende de werkzaamheden dient voldoende zorg in acht te worden genomen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren moeten voldoende tijd krijgen om te kunnen vluchten. Lichtverstoring van vleermuizen in de nacht dient te worden voorkomen. Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft dient direct een deskundig ecoloog te worden geraadpleegd om af te stemmen of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij twijfel over de aanwezigheid van een strikt beschermde soort wordt geadviseerd altijd de hulp van een deskundige in te schakelen.

4.4 AANBEVELINGEN

Ten behoeve van het werken conform de Wet natuurbescherming worden de volgende aanbevelingen gedaan (Tabel 6):

Tabel 6: Aanbevelingen.

Soort	Aanbeveling
Diverse soorten	Geadviseerd wordt om het nieuwe schoolplein I in te richten als 'groen schoolplein' en natuurinclusief te bouwen. Behalve dat dit voordelig is voor de waterberging, draagt het ook bij aan de biodiversiteit van de gemeente. Daarnaast kan het groen worden betrokken in de lessen wat goed is voor de (maatschappelijke) ontwikkeling van de kinderen.

REFERENTIELIJST

- Bij12 (2017) Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis
- Bij12 (2017) Kennisdocument Ruige Dwergvleermuis
- Bij12 (2017) Kennisdocument Rosse Vleermuis
- Bij12 (2017) Kennisdocument Watervleermuis
- Broekmeyer, M.E.A. (redactie), (2006). *Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren**. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1375. *Ook de aanvullingen uit 2008, 2009 en 2014 zijn geraadpleegd.
- De Vlinderstichting. *Libellennet; alles over libellen*. <http://www.libellennet.nl/>
- De Vlinderstichting. *Vlindernet; alles over vlinders*. <http://www.vlindernet.nl/>
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). *Weeroverzichten*
- Korsten, E., E.A. Jansen, M. Boonman, M.J. Schillemans en H.J.G.A. Limpens (2016) *Swarm and Switch: On the trail of the hibernating common pipistrelle*. Bat News. No. 110. p. 8-10. Bat Conservation Trust. London
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Meijden, R. van der (2004). *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Uitgeverij Wolters-Noordhoff.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (2011) *Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis - Pipistrellus pipistrellus*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn. 79/409/EEG*.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie (2002). *Atlas van de Nederlandse libellen – Nederlandse fauna 4*. KNNV, EIS.
- Nationale Databank Flora en Fauna (2016), *NDFF Uitvoerportaal*.
- Nie, H.W. de (1996). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*.
- Provincie Zuid-Holland (2016). *Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 november 2016, tot vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949*
- Provincie Zuid-Holland (2016), *Interactieve atlanten en kaarten*. <https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>
- Rijksoverheid (2012). Versie 0.4. *Memorie van toelichting bij het voorstel van wet met regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*
- Rijksoverheid (2016). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden. Stb-2016-34 ISSN 0920 – 2064 's-Gravenhage 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de Natuur (Wet natuurbescherming)*.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. <https://www.sovon.nl/>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). <http://www.ravon.nl/>
- Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF). *Waarnemingen van flora en fauna*. <https://www.telmeel.nl/?c=portal&m=telmeel>
- Sweco Nederland (2019). *Stikstofdepositie en woningbouwontwikkeling – Verkennend onderzoek naar de bijdrage van woningbouwontwikkeling aan de stikstofdepositie*. Kenmerk: SWNL0250596
- Zoogdierverseniging. *Zoogdieratlas*. <http://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdieratlas>
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *ecologische quickscan Heesterbuurt Pijnacker, kenmerk: PYHE160671*, d.d. 31-05-2016.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *soortgericht onderzoek naar vleermuizen en huismussen Heesterbuurt Pijnacker, kenmerk: PYHE160671*, d.d. 26-10-2016.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *ecologische quickscan Berken- en Bomenbuurt Pijnacker, kenmerk: PYBB160420*, d.d. 16-06-2016.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen Berken- en Bomenbuurt Pijnacker, kenmerk: PYBB160420*, d.d. 26-10-2016.

BIJLAGE 1 KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING

DESKUNDIGHEID

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn vermeld in Box 5.

Box 5: Voorwaarden voor deskundigheid, Ministerie van Economische Zaken.

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar onder andere de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in en nabij het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd wat veelal gebonden is aan bepaalde perioden in het jaar.

Uit een soortgericht onderzoek kan naar voren komen dat beschermde soorten aanwezig zijn en dat daarop een negatief effect ontstaat. Mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn dan nodig en mogelijk dient een ontheffing te worden aangevraagd om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze vervolgstappen zijn geen onderdeel van de ecologische quickscan.

KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op de door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

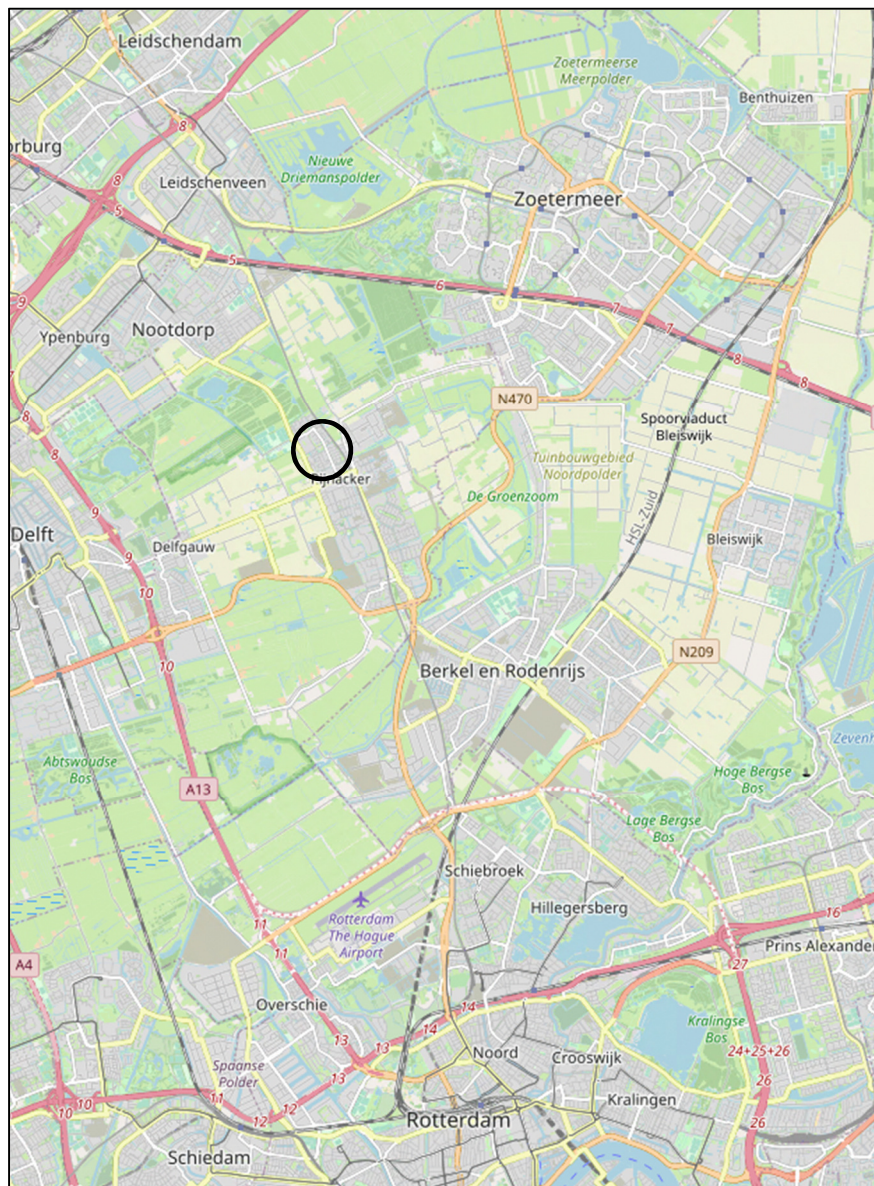
VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V.

VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

BIJLAGE 2 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

○ = Projectgebied

Bron: OpenStreetMap

BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE

Foto 1: Octantschool de Schatkaart.

Foto 2: Braakliggend deel binnen projectgebied.

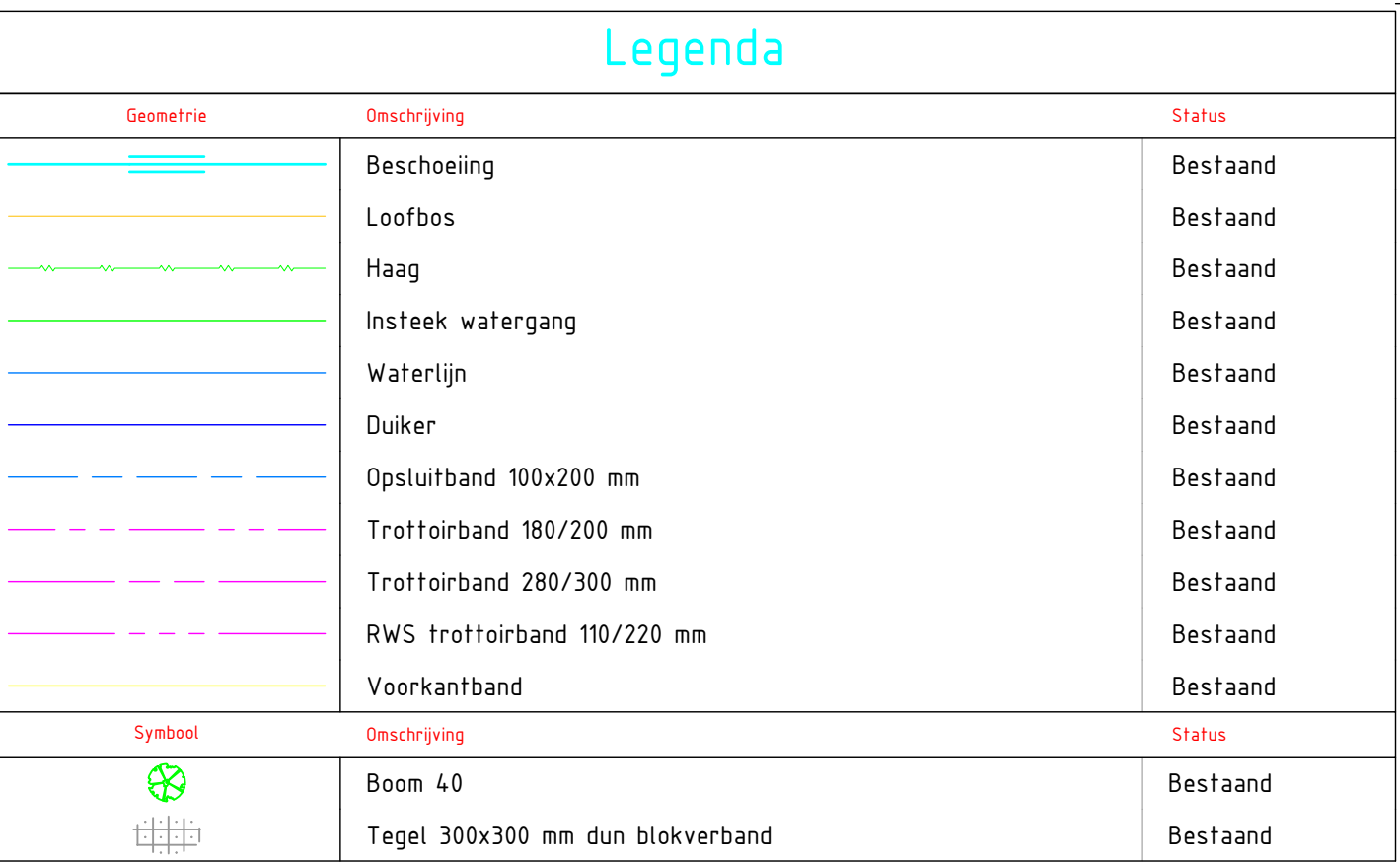
Foto 3: Enige muur met open stootvoegen binnen projectgebied.

Foto 4: Groen deel naast de school en zone van natuurnetwerk.

BIJLAGE 4 BOMENKAART PROJECTLOCATIE

Boezermweg 2f
2640 AB Pijnacker
Tel. 015 361 2532
Fax. 015 36 2533
E-mail: info@ankerlandmeetkunde.nl

Project: Bestaande begroeiing en hoogte bestrating

G v Pinksterlaan

Pijnacker

Gem Pijnacker Nootdorp

Statusnummer:	
Project: gereed	Formaat: A0
Tek.nr.:	Versie: 1

Getekend: R.Ainker	Gecontroleerd:	Projectleider: P. Bol	Bladz: 120
Datum: 18-12-2020	Datum:	Datum:	Blad: 1
Paraaf:	Paraaf:	Paraaf:	Totaal bladen: 1